

Resum de les opinions del Grup de Lectura a la trobada del 19 de gener de 2009 sobre NOVECENTO d'Alessandro Baricco:

Malgrat la seva curta extensió, el monòleg de Baricco ha suscitat força comentaris entre els integrants del Grup de Lectura. Pel que fa a la valoració general, n'hi ha per a tots els gustos: des dels que creuen que és una història molt bella, deliciosa i tendra, amb moments sublims, als que la consideren un contrasentit i gairebé una ximpleria, passant pels que la qualifiquen de faula màgica o conte fantàstic, àgil, que es llegeix de pressa i que té un clar valor simbòlic. Contemplat com a peça teatral, *Novecento* es va considerar experimental i de difícil adaptació, per bé que se n'han fet distintes representacions escèniques i també una pel·lícula. Llegida en veu alta, tal com recomana l'autor, l'obra adquireix matisos que la lectura potser no ofereix.

Quant a l'argument, hi ha qui encara espera trobar un missatge que no ha vist enlloc, però també qui recomana no cercar-hi cap rerefons ni interpretació, tot i que la manca d'un missatge clar sembla un dèficit del llibre. La història també s'ha pres com una fugida de la realitat i fins i tot com una metàfora de la realitat virtual: la creació d'un món estanc i ben limitat que substitueix l'autèntic. Que hi hagi una explosió final (en el sentit literal) va recordar a alguns el procés d'autodestrucció dels escriptors romàntics. També es va comparar el *Virginian*, el vaixell on viatja Novecento, amb el planeta, el gran contenidor que ens allotja a tots i que, si explota, explotarem amb ell, com Novecento. Va considerar-se de gran importància el paper de la música, del llenguatge musical en la trama de l'obra, la seva funció aglutinadora en l'argument i el seu valor descriptiu d'ambients i situacions. Un dels punts forts, sens dubte, del relat.

Formalment, les acotacions teatrals van fer nosa a més d'un lector, sobretot els menys avesats a lectures teatrals (tota una especialitat); tampoc no van acabar de convèncer els canvis de format entre prosa i vers sense que quedi excessivament clar un perquè que ho justifiqui, més enllà del lliure albir de Baricco. El vocabulari es va valorar com a adequat i planer, i l'estructura de l'obra respon als criteris clàssics d'inici, nus i desenllaç.

Els debats més intensos van sorgir al voltant de la figura del protagonista: per a uns, un covard terroritzat per tot allò que desconeix, o que senzillament té por de fer front al món real, però també un heroi capaç d'arribar al suïcidi per coherència vital o un àcrata llibertari per a d'altres, amb molts matisos pel mig: una persona acomodada a una realitat i a un entorn que domina (el binomi vaixell-música és un món reduït però molt ric i on ell es troba segur), un pianista abocat al seu art, introspectiu com la majoria de genis musicals i artístics, que gairebé toca només per a ell mateix, algú que renuncia al món com ho faria un monjo, però que té l'habilitat de construir-se un univers propi mitjançant les experiències que els altres li narren; i també algú que pot ser una metàfora de l'excés d'especialització del món actual: fora del seu món, seria un ésser nul.

També es va debatre sobre l'existència real i l'oficial: Novecento és el perfecte "sense papers" ja que, oficialment, ni neix, ni viu, ni mor. Per als annals del món ell no hauria existit mai, malgrat la gent que pogués testimoniar el contrari. No es va poder aclarir (de moment) el significat (si n'hi ha) de les dues mans dretes que li són ofertes al final del llibre, en una *boutade* surrealista que va sorprendre més d'un membre del Grup. És la falta de potència del final, potser, o dels paràgrafs finals, el que més va decebre del llibre per qui va voler-hi buscar una profunditat o un equilibri amb la resta del text que potser Alessandro Baricco no va voler subministrar-nos en cap moment.

Com sempre, el nostre agraïment més sincer als components del Grup de Lectura per la seva assistència i per les seves encertades contribucions al debat. Us esperem a la nostra pròxima cita:

L'ELEGÀNCIA DE L'ERIÇÓ / LA ELEGANCIA DEL ERIZO, de Muriel Barbery.
Edicions 62, 2007, 292 pg. / Seix Barral, 2007, 368 pg.

(dilluns, **16 de febrer** de 2009, a les 7 de la tarda).